

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvern avdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birásgáhttenossodat

Miljøvern departementet

Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref
200802290/MT

Deres dato
29.06.2009

Vår ref
Sak 2008/2303
Ark 423.0

Vår dato
31.08.2009

Saksbehandler/direkte telefon: *Margareth Wegner Sundfør* - 78 95 03 21

Uttalelse til forslag til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

Vi viser til brev fra Miljøvern departementet i forbindelse med at statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen er ute på høring.

Fylkesmannen synes det er positivt at forslag til planretningslinjer er tydelige på at 100-metersbeltet er av nasjonal interesse, og at bygging i dette beltet også i Finnmark bare skal tillates etter en konkret vurdering ut fra lokale forhold. Videre er det bra at retningslinjene er tydelige på at behovet for en eventuell utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen skal vurderes i kommuneplanen, og i et langsiktig og helhetlig perspektiv.

Vårt inntrykk er likevel at planretningslinjene som helhet er usystematisk bygd opp og at de dermed fremstår som uklare. Det at de rikspolitiske retningslinjene for planlegging i kyst- og sjøområder i Oslofjordregionen ikke er innarbeidet i planretningslinjene, men kun lagt ved som et vedlegg, er med på å bidra til dette.

Nasjonale mål mv. for hele landet

Etter vår vurdering bør planretningslinjene inneholde en fellesdel for hele landet hvor også nasjonale mål for naturgrunnet, kulturminner og kulturmiljøer, rekreasjon og arealbruksmønster er inkludert. Definisjoner av ord og uttrykk hører også hjemme i en slik fellesdel. Det er uheldig å definere ord og uttrykk kun for bruk i noen områder, slik det er gjort i punkt 4.3 i forslaget.

Geografisk avgrensning

Formålet med forslag til planretningslinjer er en sterkere geografisk differensiert forvaltning av strandsonen. Dette er forsøkt gjort ved blant annet å definere store deler av landet, samt alle kommunene i Nord-Norge, som "områder med mindre press". Vi mener imidlertid at bruk av kommunegrenser for å definere områder med press/ikke press blir for lite nyansert.

Innenfor en og samme kommune kan det være områder hvor presset er stort, mens det i andre deler av kommunen ikke er press i det hele tatt. I Finnmark er Sør-Varanger kommune med Jarfjorden et slikt eksempel.

Formuleringen "områder med mindre press" er også uheldig. Den kan av mange oppfattes som et signal på at det i disse kommunene skal legges en liberal holdning til grunn for utbyggingen. Dette er etter vårt syn ikke i tråd med intensjonen i ny plan- og bygningsloven.

Etter vår vurdering vil det derfor være mer hensiktsmessig å dele landet inn som følger:

- Oslofjordregionen
- Andre sentrale områder
- Landet forøvrig

For "landet forøvrig" bør en videre geografisk differensiering skje gjennom regionale og kommunale planprosesser. Planretningslinjene bør i den sammenheng være tydelig på at differensieringen skal skje på grunnlag av kunnskapsbasert og helhetlig planlegging. Eksempler på hva som er aktuelt kunnskapsgrunnlag i arbeidet med differensieringen bør nevnes i planretningslinjene.

Dette kan blant annet være:

- statistikk fra Statistisk sentralbyrå, både over tilgjengelig strandsone og nedbygd strandsone de siste år
- foreliggende kunnskap om biologisk mangfold
- gjennomført kartlegging av viktige friluftsområder i henhold til DN-håndbok 25
- gjennomført kartlegging av "funksjonell strandsone", spesielt i de områdene som er aktuelle for utbygging

Merknader til tekst, formuleringer mv. i kapittel 5

- I andre avsnitt, siste setning, på side 8, står det at "Dispensasjon bør vanligvis unngås". Hva som ligger i "bør vanligvis" er vanskelig å si og det innebærer i alle fall ingen skjerping av dispensasjonspraksisen, jfr. ny plan- og bygningslov. Det bør isteden stå "skal unngås".
- Tredje avsnitt på side 8 bør flyttes til de innledende delene av planretningslinjen. Dette er etter vår vurdering ingen retningslinje, men mer en orientering om hva en ønsker å oppnå med en sterkere geografisk differensiering.
- Det er i utgangspunktet positivt at det går fram av 4. avsnitt s. 8 at utbygging i "*urørte områder med spesielle friluftslivsinteresser eller natur- og landskapskvaliteter skal unngås*". Her kan det imidlertid oppstå usikkerhet om hva som skal til for at disse kriteriene skal være til stede.

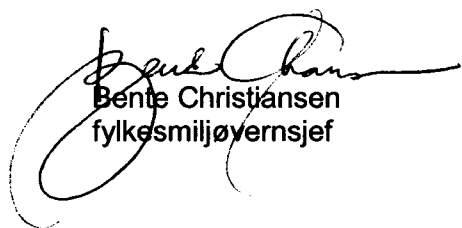
Dersom for eksempel urørte områder knyttes til INON – begrepet er det et nokså begrensa utvalg av områder som fanges opp også i Nord-Norge (til dels med unntak av Finnmark). Omfanget blir ytterligere redusert når det går fram at det både skal være urørt og ha slike spesielle kvaliteter. Vi foreslår derfor at setningen omformuleres til at "*utbygging i inngrepsfrie områder og områder med spesielle friluftslivsinteresser eller natur- og landskapskvaliteter skal unngås*".

- Det er positivt og viktig at retningslinjene (5. avsnitt s. 8) klargjør at spørsmålet om utbygging i strandsonen skal vurderes i forhold til allmenne interesser. Fravær av registrerte interesser bør imidlertid ikke kunne brukes som argument for å kunne si at disse forholdene er vurdert (kunnskapsgrunnlaget i Nord-Norge er til dels mangelfullt /dårlig).

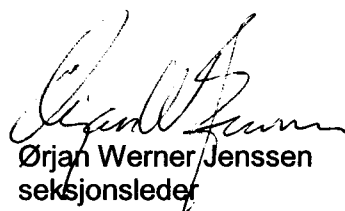
Om det ikke tas inn et punkt innledningsvis som sikrer "føre-var-prinsippet" og kunnskapsbasert forvaltning, bør dette punktet presiseres nærmere. Det kan for eksempel her gå fram at spørsmålet skal være vurdert i forhold til allmenne interesser, "og strandsonens muligheter for friluftsliv og ferdsel, opphold og telting".

- Formuleringen i 5. avsnitt s. 8 om at det "bør vanligvis ikke tillates utbygging i områder som har spesiell verdi m.v." er et signal som mange vil oppfatte som en mulighet, selv om det er registrert visse interesser i aktuelt område. Dersom det er registrert særskilte verdier i strandsonen bør det ikke tillates utbygging her, heller ikke i Nord-Norge. "Vanligvis" bør derfor tas ut.

Med hilsen

Bente Christiansen
fylkesmiljøvernsjef

Ørjan Werner Jenssen
seksjonsleder

Kopi til:

Finnmark fylkeskommune Henry Karlsens plass 1 9815 Vadsø